31 maart 2026

Jaarverslag 2025

(Onderzoeks)activiteiten

Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad

1-4-2026

Voorwoord

Beste lezer,

Welkom bij het eerste deel van het jaarverslag van de Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad. Hierin geven we informatie over onze onderzoeks- en overige activiteiten van 2025. De financiële informatie publiceren we in de vorm van de jaarrekening als apart document in juni 2026.

Ons werk is alleen mogelijk dankzij de samenwerking met veel mensen. Veel dank gaat uit naar de gemeenteraadsleden van Amsterdam en Zaanstad, die ons inspireren met hun inzet en ons voeden met onderwerpen en vragen. En die met behulp van onze onderzoeken het debat aangaan en daardoor belangrijk zijn voor de doorwerking ervan. Ook wil ik de colleges van B en W bedanken en de mensen die werkzaam zijn in de ambtelijke organisaties en hebben meegewerkt aan onze onderzoeken. Mijn speciale dank is voor de burgers die meegewerkt hebben aan onze onderzoeken en ons op de hoogte houden van zaken die spelen.

Tot slot: de activiteiten in dit jaarverslag zijn tot stand gekomen dankzij de inzet, gedrevenheid en collegialiteit van alle medewerkers van de rekenkamer.

Annelies Daalder
directeur

Wegwijzer

In deze wegwijzer staat een korte uitleg over het eerste deel van ons jaarverslag. Op de volgende bladzijde vind je een aantal gekleurde ‘tegels’. Daarmee kom je direct bij de verschillende onderwerpen: op die manier kun je snel door het jaarverslag heen springen naar de onderwerpen die je wil lezen. Natuurlijk kun je ook rustig door het hele jaarverslag heen bladeren. Klik op het huisje dat linksonder op iedere bladzijde staat, om terug te gaan naar de overzichtspagina.

Onze organisatie
Wie werken er bij de Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad? Wat doen we hier precies en waarom? Wat is er in 2025 gebeurd in onze organisatie?

Ons onderzoek
Een overzicht van de onderzoeken die in 2025 zijn gepubliceerd (te herkennen aan het loepje), gestarte en lopende onderzoeken, en onderzoeken die zijn uitgesteld. Wil je meer lezen over een onderzoek? Onderaan de pagina’s staan verschillende logo’s. Als je op deze logo’s klikt, kom je op de bijbehorende onderzoekspagina of bij een nieuwsartikel over het onderzoek.

Overige activiteiten
We deden in 2025 meer dan alleen onderzoek. In dit onderdeel staat waar we nog meer aan werkten.

Woordenlijst
We willen dat alle inwoners van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad ons jaarverslag kunnen begrijpen. Daarom proberen we moeilijke woorden in de tekst te voorkomen. Soms ontkomen we er niet aan. Roze gekleurde moeilijke woorden leggen we uit in de woordenlijst op de laatste bladzijden van dit verslag.

Onze organisatie

Wie zijn we en wat doen we?

Onze organisatie in 2025

Onze beleidsvisie: waar staan we nu?

Inwoners van Amsterdam en Zaanstad

Overlegorgaan RAZ

Ons onderzoek

Wie zijn we en wat doen we? (1/2)

Wie zijn we?
De Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad bestaat naast directeur Annelies Daalder uit 19 onderzoekers en 3 ondersteuners (stand van zaken december 2025).

Wat doen we?
We onderzoeken de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid. We mogen ook onderzoek doen naar gemeenschappelijke regelingen, naar gesubsidieerde instellingen als sportclubs of naar bedrijven waarvan de gemeente (mede-)aandeelhouder is. Onze rapporten zijn altijd openbaar.

De rekenkamer is onafhankelijk. We bepalen zelf waar we onderzoek naar doen en hoe we dat doen. In onze beleidsvisie leggen we uit hoe we onze onderzoeksonderwerpen kiezen. De gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad kunnen een verzoek indienen voor een bepaald onderzoek. We wegen zo'n verzoek goed af.

Voor wie werken we?
We werken in de eerste plaats voor de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad. Zij kunnen onze onderzoeken gebruiken om het bestuur te controleren en hun kaderstellende taak in te vullen. De burgers van Amsterdam en Zaanstad zijn onze tweede doelgroep. Zij kunnen in onze onderzoeken lezen wat er terechtkomt van de plannen van hun gemeente.

Wie zijn we en wat doen we? (2/2)

Waarom doen we dat?
Onze missie is bij te dragen aan een transparante, betrouwbare en lerende gemeente. We onderzoeken:

- of de gemeenten Amsterdam en Zaanstad doen wat ze hebben afgesproken;
- of ze dat volgens de regels doen;
- en of ze er niet te veel geld aan besteden.

Ook geven we aan hoe het beter kan. Met ons onderzoek hopen we zo bij te dragen aan een beter en sterker lokaal bestuur.

Hoe werken we?
In ieder rapport geven we advies. Dit doen we in de vorm van aanbevelingen, meestal over wat het bestuur kan verbeteren. De gemeenteraad bespreekt onze rapporten in openbare vergaderingen. Meestal besluit ze dat het bestuur al onze aanbevelingen moet overnemen.

Sinds 2023 verplicht de Gemeentewet het college jaarlijks aan de gemeenteraad te rapporteren wat het heeft gedaan met onze aanbevelingen.

Onze organisatie in 2025 (1/3)

Verbouwing
In de zomer van 2025 is ons kantoor grondig verbouwd. In overleg met alle medewerkers is er een nieuwe omgeving gecreëerd met veel aandacht voor de persoonlijke wensen. Zo is er een speciale ruimte gecreëerd die te gebruiken is als kolfruimte, en ook als meditatie- of gebedsruimte. Uiteraard hebben we de verbouwing zo duurzaam mogelijk laten uitvoeren en zijn onze oude meubels gerecycled.

Diversiteit- en inclusieplan
We willen een organisatie zijn die verschillen waardeert en benut. Daarom werkten we in 2025 aan een diversiteits- en inclusieplan. In twee sessies gingen we met elkaar in gesprek over het belang van diversiteit en inclusie voor ons team en binnen onze onderzoeken. Dit leidde tot een diversiteits- en inclusieplan met vier pijlers.

1. Instroom is de eerste pijler. We willen dat de werving bijdraagt aan diversiteit onder de collega's binnen de rekenkamer.
2. De tweede pijler is inclusie. Met deze pijler beogen we dat alle medewerkers het gevoel hebben erbij te horen, zichzelf kunnen zijn en op een respectvolle manier met elkaar omgaan.
3. De derde pijler, uitstroom, gaat over het leren van ervaringen van vertrekkende collega's.
4. De vierde pijler gaat over onze onderzoeken. We willen waarborgen dat kansengelijkheid, inclusie en non-discriminatie, wanneer relevant, aandacht krijgen in onze onderzoeken.

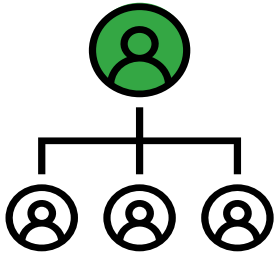
Onze organisatie in 2025 (2/3)

Leren van training Waarderend Onderzoeken
Wij willen zelf een lerende organisatie zijn. Daarom kijken we bijvoorbeeld wat nieuwe onderzoeksmethoden voor ons rekenkamerwerk kunnen betekenen. Eind 2025 heeft een groot aantal medewerkers van onze organisatie een training Waarderend Onderzoeken gevolgd.

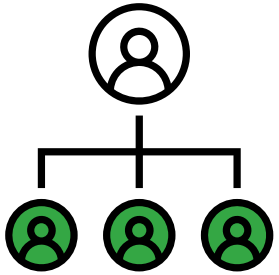
Elementen van deze innovatieve onderzoeksmethode benutten
De methode Waarderend onderzoeken negeert een probleem niet, maar heeft oog voor wat al wel werkt. Waarom werkt iets en hoe kun je dat wat wél werkt, vergroten? Elementen uit deze methode kunnen we toepassen binnen onze rol als rekenkamer. Als aanvulling op onze klassieke methoden.

Bijdrage aan doorwerking van onze onderzoeken
Waarderend onderzoeken draagt bij aan de beoogde accentverschuiving in onze onderzoeken van verantwoorden naar leren. Deze methode kan meer motiveren tot verandering, dan alleen een klassieke rekenkamermethode. De doorwerking van onze onderzoeken is beter als een gemeente gemotiveerd is om te leren door onze onderzoeken.

Overige activiteiten
Hieronder kunt u meer lezen over wat wij naast ons onderzoek nog voor overige activiteiten hebben ondernomen in 2025:

van onze directeur

van onze collega's

Onze organisatie in 2025 (3/3)

Wet open overheid
De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022. In de Woo staat dat iedereen recht heeft op informatie van de overheid en dat de overheid actief informatie openbaar moet maken. Dit geldt ook voor de rekenkamer.

Wij publiceren al onze onderzoeken op onze website. Ook onze beleidsvisie en onze onderzoeksprogramma's staan op onze website. Op de projectpagina's van de onderzoeken publiceren we onze onderzoeksopzetten, antwoorden op vragen van raadsleden, rekenkamerbrieven en de behandelingen van onze rapporten in de raadsvergaderingen. Tot slot bevat onze website informatie over onze organisatie, onze werkwijze en procedures, hoe u ons kunt bereiken en hoe u een onderzoeksonderwerp kunt aandragen.

Benieuwd wat rekenkameronderzoek in totaal kost? Bekijk hiervoor onze begrotingen en jaarrekeningen.

In 2025 hebben we twee Woo-verzoeken ontvangen en afgehandeld.

Onze aanbiedingsbrieven, de concept-bestuurlijk rapporten en de concept-onderzoeksrapporten, zoals we die hebben toegestuurd aan het college, mogen wel door het college openbaar worden gemaakt. Gespreksverslagen en nota's van bevindingen mogen daarentegen niet openbaar worden gemaakt vanwege het vertrouwelijke karakter van deze documenten.

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (1/4)

Onze *Beleidsvisie 2023-2028* staat in het teken van doorwerking.

Onze focuspunten:

- In ons onderzoek leggen we de nadruk op leren en verbeteren in plaats van op verantwoording afleggen.
- Om goed aan te sluiten bij de wensen en behoeften van raadsleden, investeren we in regelmatig en betekenisvol contact met fracties.
- Om de impact van ons onderzoek te vergroten, houden we tijdens het onderzoek nauw contact met betrokken ambtenaren. Ook investeren we in 'nazorg'.
- We spannen ons in om ons onderzoek onder de aandacht te brengen van burgers. Zij hebben tenslotte veel belang bij een goed werkende lokale overheid.

Hieronder geven we een overzicht van onze activiteiten hiertoe in 2025.

Doorwerking onderzoeken
De meeste van onze aanbevelingen zijn door de gemeenteraden overgenomen, en door de verschillende colleges zijn verschillende vervolgstappen genomen. Zo heeft het Amsterdamse college als onderdeel van de bestuurlijke reactie op het onderzoek *Toegankelijkheid van buurthuizen* een plan van aanpak opgesteld met concrete activiteiten én budget vrijgemaakt (540.000 euro). Het college heeft een projectteam samengesteld dat samen met de stadsdelen en organisaties in de sociale basis aan de slag is met onze aanbevelingen. Bovendien heeft ons onderzoek ook organisaties in de sociale basis bereikt; op 6 november hebben we op uitnodiging ons onderzoek toegelicht in een bijeenkomst in Nieuw-West.

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (2/4)

Doorwerking onderzoeken
De Zaanse gemeenteraad heeft bij de besluitvorming over onze aanbevelingen bij het onderzoek *Sociale wijkteams* op 10 juli 2025 een amendement aangenomen waarin ze het college de opdracht geeft onze aanbevelingen “volledig en structureel te verankeren in alle relevante documenten die betrekking hebben op de herinrichting van de Sociale Wijkteams”.

Bij *Wmo-hulpmiddelen* zijn drie moties ingediend ter ondersteuning van aanbevelingen uit het rapport. Het onderzoek *Bouwen aan een complete stad* heeft niet alleen veel aandacht gekregen in de media, maar lijkt ook trendsettend te zijn voor de discussie over woningbouw in Amsterdam. Dat blijkt niet alleen uit de bestuurlijke behandeling van het rapport, maar juist ook doordat er naderhand nog steeds aan gerefereerd wordt als het gaat om het maken van keuzes over woningbouw en de stad. Daarnaast loopt er een grote bestuursopdracht om de aanbevelingen uit het rapport om te zetten in een rapportage met verschillende scenario’s en keuzes ten behoeve van de coalitievorming na de gemeenteraadsverkiezingen. Ambtelijk ontvingen we ook veel complimenten voor dit onderzoek.

Raadsleden
We hebben ook in 2025 uitgebreid contact gehad met fracties in Amsterdam en Zaanstad. Het onderzoek naar Wmo-hulpmiddelen was een verzoekonderzoek van de gemeenteraad van Amsterdam.

Net als in voorgaande jaren, organiseerden we voor ieder onderzoek dat we afrondden een technische sessie. De sessies worden meestal erg goed bezocht en er ontstaat een goed gesprek waar we onze kernboodschap delen en waar nodig verduidelijken. Hierdoor lijken de raadsleden ons meer te kunnen vinden bij vragen of als ze ondersteuning zoeken.

Voor het onderzoek *Toegankelijkheid van buurthuizen* hielden we niet alleen een technische sessie voor raadsleden, maar ook voor de stadsdeelcommissies. Op 27 november 2025 hebben we ons onderzoek toegelicht in een hybride sessie. Er waren elf leden aanwezig uit vijf verschillende stadsdelen.

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (3/4)

Ambtenaren
Bij onze onderzoeken hebben we erop ingezet om ambtenaren niet alleen te benaderen als bron van (feitelijke) informatie, maar we vroegen hen ook om hun mening en beschouwing te geven van problemen die wij zagen in onderzoeken. En we hebben groepsgesprekken georganiseerd waarbij de ambtenaren reflecteerden op de randvoorwaarden, succesfactoren en knelpunten om rekenkameraanbevelingen uit te voeren. Ook keken we ter plekke naar onze rapporten met betrokken ambtenaren. Hierdoor kwamen er gesprekken op gang die niet alleen onze rapporten scherper maakten, maar er ook voor zorgden dat de acceptatie (en daarmee de doorwerking) van het uiteindelijke rapport toenam.

Burgers
Interactie burgers; nieuwe aanwas burgerpanel
We hebben een eigen burgerpanel om inwoners van de gemeente Amsterdam te betrekken bij ons onderzoek. Afgelopen jaar ondernamen we een aantal acties om nieuwe leden voor het panel te werven. Zo hebben we leden gevraagd het burgerpanel bij mensen in hun omgeving onder de aandacht te brengen, een digitale flyer via social media verspreid en een mailing uitgedaan via Petities.nl. Om meer jongeren bij ons onderzoek te betrekken, hebben we gesproken met de Jongeren Advies Raad Amsterdam en Represent Jezelf, en een oproep verspreid onder politieke jongerenorganisaties en studieverenigingen. De wervingsacties hebben samen ruim 800 nieuwe leden opgeleverd, waarmee het panel eind 2025 1.862 Amsterdammers telde.

Ervaringen van inwoners
Voor een groot aantal onderzoeken hebben we contact met burgers en vertegenwoordigers van de verschillende doelgroepen. Ook vroegen we inwoners om via een enquête mee te denken over de onderzoeksprogrammering voor 2026. Deze enquête is door ruim 1.100 inwoners ingevuld. Uit de reacties bleek dat inwoners het zeer waarderen dat ze de mogelijkheid krijgen om hun mening te geven en ervaringen met ons te delen.

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (4/4)

Verbeterslag publiciteit en communicatie
Bij het onderzoek *Bouwen aan de complete stad* hebben we meer actief en gericht de media benaderd. Dat deden we door hen al ruim voor de publicatie persoonlijk te benaderen en hen, indien er interesse was, al eerder, onder embargo, mee te nemen in de inhoud van het aankomende rapport. Dat leverde niet alleen meer aandacht op, maar zorgde er ook voor dat de inhoud van ons onderzoek beter tot zijn recht kwam in de nieuwsberichten die er vervolgens over werden geschreven.

Bij vier gepubliceerde onderzoeken maakten we een kort filmpje om op een laagdrempelige manier over onze onderzoeken te communiceren. De filmpjes zijn bedoeld voor een breed publiek, waaronder inwoners, ambtenaren en raadsleden. Ze zijn met name via social media verspreid en gebruikt in presentaties en technische sessies. Een van de filmpjes is ook via een qr-code in het onderzoeksrapport te benaderen. Om het bereik van deze video te vergroten, deelden we deze ook met de Vereniging van Raadsleden, de Vereniging van Griffiers en de Vereniging van Rekenkamers.

Innovatie onderzoeksmethoden
In het onderzoek *Toegankelijkheid van buurthuizen* hebben we acht verschillende vormen van toegankelijkheid in beeld gebracht. Daarvoor baseerden we ons op een groot aantal bronnen, deels door onszelf verzameld en deels al bestaand. Het gaat hierbij om interviews met ambtenaren en maatschappelijke organisaties, observaties op locatie bij ongeveer veertig buurthuizen, een eigen enquête, bestaande enquêtes, gemeentelijke documenten, online informatie en geografische data.

In het onderzoek *Werken met een arbeidsbeperking* voerden we complexe analyses op CBS-microdata uit. Op basis van deze analyses konden we vaststellen dat een grote groep Amsterdammers die wel tot de doelgroep behoort van mensen die recht hebben op ondersteuning, niet in beeld is bij de gemeente. Ook konden we vaststellen dat er een blijvend effect van ondersteuning is op de arbeidsparticipatie van de doelgroep nadat de ondersteuning door de gemeente is afgelopen.

Inwoners van Amsterdam en Zaanstad

Wij ondersteunen de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad. De inwoners van deze gemeenten noemen we inwoners van Amsterdam en Zaanstad.

Onder inwoners van Amsterdam rekenen we alle inwoners van de gemeente Amsterdam. Dus ook van de omliggende dorpen, stadsgebied Weesp, (oude kernen van) Amsterdamse wijken en (delen van) buurtschappen.

Met inwoners van Zaanstad bedoelen we alle inwoners van de gemeente Zaanstad. Dus iedereen die woont in Assendelft, Koog aan de Zaan, Krommenie, Westzaan, Wormerveer, Zaandam en Zaandijk.

Overlegorgaan RAZ

Wat is het Overlegorgaan RAZ?
In het overleg met de vertegenwoordiging van de raden (hierna: het Overlegorgaan RAZ) zitten twee leden. Een raadslid van de gemeente Amsterdam en een raadslid van de gemeente Zaanstad.

Waarom bestaat het Overlegorgaan RAZ?
In de gemeenschappelijke regeling staat dat de directeur van de rekenkamer overlegt met vertegenwoordigers van de gemeenteraden, waarbij in ieder geval onze conceptbegroting en conceptjaarrekening worden besproken. In 2025 is het Overlegorgaan RAZ twee keer bijeengekomen: in april en in november.

Wat doet het Overlegorgaan RAZ?
Het Overlegorgaan RAZ praat over belangrijke (financiële) stukken van de rekenkamer. Denk aan de begroting en de jaarrekening. In 2025 heeft het overlegorgaan met de directeur onder andere gesproken over de concepten van de jaarrekening en de begroting.

Ons onderzoek

Samenvatting

Onderzoeks-programma's 2025

Onderzoeks-programma Amsterdam

Bouwen aan de complete stad

Wmo-hulpmiddelen

Klimaatbestendig bouwen

Toegankelijkheid van buurthuizen

Sturen op investeringen

Werken met een arbeidsbeperking

Opvolging aanbevelingen Rekenkamer Amsterdam

Gestarte en lopende onderzoeken Amsterdam

Overige publicaties 2025 Amsterdam

Onderzoeks-programma Zaanstad

Sociale Wijkteams

Overige publicaties 2025 Zaanstad

Woordenlijst

Samenvatting

Aantal onderzoeken voor:

Gemeente Amsterdam

Gepubliceerd	7
Gestart/Lopend	7
Overige publicaties voor Amsterdam	3
Alle aanbevelingen overgenomen?	Ja

Gemeente Zaanstad

Gepubliceerd	2
Gestart/Lopend	0
Overige publicaties voor Zaanstad	3
Alle aanbevelingen overgenomen?	Ja

Onderzoeksprogramma's 2025 (1/2)

Ieder jaar maken we onderzoeksprogramma's voor de gemeenten Amsterdam en Zaanstad. Hierin staan de nieuwe onderzoeken die we voor de gemeenten willen uitvoeren. De ideeën voor nieuwe onderzoeken komen uit verschillende bronnen. Zo bezoekt de directeur van de rekenkamer ieder jaar de raadsfracties van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad om thema's op te halen. Daarnaast bekijken we gemeentelijke stukken, zoals de begroting en het jaarverslag, vragen we de leden van ons burgerpanel naar ideeën en verwerken we eerder ingezonden onderzoeksideeën van inwoners. In onze onderzoeksprogramma's beschrijven we onze werkwijze meer gedetailleerd.

Uitgangspunten bij het selecteren van onderzoeksonderwerpen
Bij het selecteren en afwegen van onderzoeksonderwerpen hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Het onderwerp past binnen onze wettelijke taak en wij zijn bevoegd om de doelmatigheid, doeltreffend en rechtmatigheid van een onderwerp te onderzoeken.
- Het onderwerp heeft een financieel, organisatorisch, maatschappelijk of bestuurlijk belang of de gemeente loopt risico's.
- Het onderwerp is van invloed op het functioneren van raadsleden, raakt burgers, bedrijven of organisaties, of is van invloed op het intern functioneren van de gemeentelijke organisatie of het gemeentebestuur. Onderwerpen die door raadsleden of externe partijen - waaronder burgers - worden aangedragen, nemen we mee in onze afweging om een onderwerp te selecteren.

Onderzoeksprogramma's 2025 (2/2)

- Het onderwerp is van toegevoegde waarde voor de gemeenteraad, burgers of de ambtelijke organisatie. Dat betekent dat het onderzoek naar onze verwachting bijdraagt aan het verbeteren van het functioneren van de gemeente. Ook moet de verwachting zijn dat het onderwerp nieuwe informatie oplevert. Het onderwerp is recent niet al onderzocht in vergelijkbare vorm.
- We houden ruimte voor bewuste willekeur, zodat ook onderwerpen die op bovenstaande uitgangspunten niet in aanmerking zouden komen voor selectie en daardoor altijd onderbelicht blijven, toch geselecteerd kunnen worden.
- We houden bij het selecteren van een onderwerp ook rekening met onze eigen efficiëntie en effectiviteit, en maken daarbij de afweging of de in te zetten middelen ook opwegen tegen het verwachte onderzoeksresultaat.

Onderzoeksprogramma Rekenkamer Amsterdam

Het onderzoeksprogramma van 2025 bestond uit de volgende thema's:

- Klimaat en duurzaamheid
- Gemeentelijke financiën
- Voorzieningenniveau in een groeiende stad
- Inrichting en onderhoud openbare ruimte
- Bestaanszekerheid
- Mobiliteit
- Kansengelijkheid

Dit onderzoeksprogramma voor 2025 is een update van het onderzoeksprogramma 2024. Eens in de twee à drie jaar kent onze programmering een diepgaande voorbereiding, zoals de programmering van 2023. In de tussenliggende jaren actualiseren we de programmering om te zien of een of meer thema's aan betekenis hebben ingeboet en of we geen nieuwe belangrijke thema's of onderwerpen missen. Voor het onderzoeksprogramma 2025 hebben we geconstateerd dat nagenoeg alle thema's nog actueel zijn. Het thema afval en reiniging is komen te vervallen na afronding van het onderzoek *Grof afval* in 2024. Voor het thema kansengelijkheid kiezen we ervoor om dit niet langer uitsluitend als een horizontaal thema te programmeren, maar ruimte te maken voor een mogelijk onderzoek specifiek gericht op dit thema. Op de volgende pagina's geven we een overzicht van de onderzoeken die in 2025 in Amsterdam achtereenvolgens afgerond en gestart zijn.

Lees meer over het onderzoeksprogramma 2025 van Rekenkamer Amsterdam:

Bouwen aan de complete stad

Gepubliceerd op 1 april 2025

Wat hebben we onderzocht?
Wij hebben diepgaand onderzocht wat er te leren valt van gebiedstransformaties. We onderzochten dit van 2022 tot 2025 met twee casussen: de transformatie van de NDSM-werf West en de transformatie van Amstel III.

Waarom hebben we dit onderzocht?
Amsterdam wil 7.500 woningen per jaar bouwen. Deze nieuwe wijken moeten ook compleet zijn: ze moeten alle voorzieningen hebben die nodig zijn om goed in een nieuwe wijk te kunnen leven en werken. Het bouwen van dit soort nieuwe complete wijken met betaalbare woningen kost veel geld. Daarbij moeten deze nieuwe wijken steeds vaker worden gebouwd door bestaande delen van de stad met kantoren of bedrijven te transformeren zodat er (ook) gewoond kan worden.

Wat waren onze conclusies?
In de casussen zagen we dat de woningbouwdoelen nog wel in beeld zijn, maar dat andere belangrijke zaken die een wijk compleet maken, minder aandacht krijgen. In de nieuwe wijken worden veel kleine woningen gebouwd waardoor mensen er vaak kort kunnen wonen. Dat is een risico voor de sociale cohesie in deze wijken. Voor voorzieningen zoals groen en sport- en speelplekken is met enige regelmaat te weinig ruimte. En omdat transformatie lang duurt, leven bewoners lange tijd in een onaffe wijk. De oorzaken zijn te herleiden tot een gebrek aan realisme over de (on)mogelijkheden bij het bouwen aan complete wijken. Wij pleiten daarom voor meer realisme, zodat evenwicht ontstaat tussen de ambities voor de groei van Amsterdam en de (financiële) mogelijkheden.

Wat weten we al over de doorwerking?
In reactie op de aanbevelingen in het rapport worden ambtelijk verschillende scenario's uitgewerkt waarmee het evenwicht tussen groei en mogelijkheden kan worden hersteld. Het is de bedoeling dat het nieuwe college op basis van deze scenario's een keuze maakt voor de groei van Amsterdam.

Lees meer over het onderzoek:

Wmo-hulpmiddelen

Gepubliceerd op 7 mei 2025

Wat hebben we onderzocht?
We onderzochten of de gemeente de inkoop van hulpmiddelen goed georganiseerd heeft en of de bedrijven die erbij betrokken zijn, zich houden aan de gemaakte afspraken.

Waarom hebben we dit onderzocht?
De Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna: Wmo) geeft de gemeente de taak om bijvoorbeeld mensen die niet goed kunnen bewegen, te helpen. Een manier waarop de gemeente deze mensen helpt, is door het verstrekken van Wmo-hulpmiddelen. De directe aanleiding voor dit onderzoek was een door de gemeenteraad unaniem aangenomen motie van de leden Runderkamp, Van Pijpen, Staartjes, Broersen, Havelaar, Kreuger en Emmerik (motie nummer 073, 28 februari 2024).

Wat waren onze conclusies?
We zagen drie belangrijke tekortkomingen:

1. De gemeente neemt onvoldoende een proactieve en lerende houding aan.
2. Er komt weinig terecht van de beoogde concurrentie op kwaliteit door tekortkomingen en hiaten in de afspraken met leveranciers.
3. De gemeente maakt onvoldoende duidelijk aan bewoners wat zij van de gemeente kunnen verwachten door het ontbreken van beleid.

Wat weten we al over de doorwerking?
Het college gaf aan onze conclusies en aanbevelingen te betrekken bij de nieuwe aanbesteding. Ook zijn er drie moties ingediend ter ondersteuning van de aanbevelingen uit ons rapport. Inmiddels is er een plan van aanpak voor de opvolging van de aanbevelingen gedeeld met de raad, en raadsleden hebben hier vragen over gesteld. Met verschillende raadsbrieven houdt de wethouder de raad op de hoogte over welke stappen er al zijn gezet en welke stappen er nog worden gezet.

Lees meer over het onderzoek:

Klimaatbestendig bouwen

Gepubliceerd op 25 mei 2025

Wat hebben we onderzocht?
We onderzochten of de gemeente doeltreffend beleid heeft vastgesteld voor klimaatbestendige bouw en wat de gemeente al doet en nog meer kan doen om klimaatbestendig te bouwen. Hiervoor hebben we beoordeeld of het college concrete doelstellingen heeft voor klimaatbestendige nieuwbouw en hoe de betrokken gemeentelijke directies hiermee rekening houden in de uitwerking van hun projectplannen. Hiernaast keken we in vier lopende nieuwbouwprojecten welke maatregelen de gemeente en de projectontwikkelaars en/of woningcorporaties hebben genomen om de woningen en de openbare ruimte klimaatbestendig te maken.

Waarom hebben we dit onderzocht?
Het college wil dat Amsterdam in 2050 zoveel mogelijk bestand is tegen het veranderende klimaat. Dit betekent dat de stad zoveel als mogelijk is aangepast aan extreem weer: extreme neerslag, langdurige droogte, hitte en overstroming. De gemeente wil dit onder andere bereiken door te investeren in klimaatbestendig bouwen.

Wat waren onze conclusies?

- We constateren dat de gemeente de ambitie niet heeft geconcretiseerd.
- Door de focus op bouwproductie, in combinatie met andere ambities zoals duurzaam, circulair en betaalbaar bouwen, is er in de praktijk weinig ruimte om daadwerkelijk maatregelen te nemen voor klimaatbestendige nieuwbouw.

Wat weten we al over de doorwerking?
Een aantal aanbevelingen die gaan over de interne processen worden uitgewerkt in de bestuursopdracht *Bouwen voor een complete stad*, waarin een brede verkenning wordt uitgevoerd van keuzes en gevolgen voor een complete en duurzame stedelijke ontwikkeling. Het college heeft aangegeven de overige aanbevelingen op te nemen in de een brief over ‘langetermijnbenodigdheden klimaatadaptatie’, die is voorzien voor Q1 2026.

Lees meer over het onderzoek:

Toegankelijkheid van buurthuizen

Gepubliceerd op 16 september 2025

Wat hebben we onderzocht?
In dit onderzoek keken we naar de toegankelijkheid van buurthuizen. Dat zijn zowel de grotere Huizen van de Wijk als de kleinere buurtkamers. In dit onderzoek vatten we 'toegankelijk' op in de brede zin van het woord. We keken naar verschillende vormen van toegankelijkheid: de aanwezigheid, nabijheid, fysieke toegankelijkheid, openingstijden, betaalbaarheid, toegankelijkheid van informatie, bekendheid en sociale toegankelijkheid.

Waarom hebben we dit onderzocht?
Het gemeentebestuur vindt het belangrijk dat deze voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen die dat wil of nodig heeft. Dat past het bij de ambitie van de gemeente om een complete en inclusieve stad te zijn.

Wat was onze conclusie?
Onze conclusie is dat in de praktijk niet alle buurthuizen voor iedereen toegankelijk zijn, en dat de gemeente zelf niet goed weet waar verbeteringen nodig zijn.

We adviseren het college om:

- duidelijker te maken wat het precies wil bereiken;
- te zorgen dat het beter weet hoe toegankelijk buurthuizen zijn;
- goede afspraken te maken over hoe de gemeente aan toegankelijkheid kan werken;
- te werken aan verschillende vormen van toegankelijkheid.

Wat weten we al over de doorwerking?
Het college reageerde positief op ons onderzoek. Het heeft een plan van aanpak opgesteld met concrete activiteiten én budget vrijgemaakt (540.000 euro). Het college heeft een projectteam samengesteld dat samen met de stadsdelen en organisaties in de sociale basis aan de slag is met onze aanbevelingen.

Lees meer over het onderzoek:

Sturen op investeringen

Gepubliceerd op 1 oktober 2025

Wat hebben we onderzocht?
De gemeente Amsterdam investeert veel: honderden miljoenen euro per jaar. We hebben onderzocht of de gemeenteraad genoeg en goede informatie krijgt over investeringen om hierover keuzes te maken en deze keuzes te kunnen volgen. We keken daarvoor naar financiële stukken zoals de begroting en de jaarrekening. Ook keken we naar de samenhang tussen deze stukken.

Waarom hebben we dit onderzocht?
De laatste jaren zijn er te veel projecten voor het geld dat de gemeente heeft. Daarom moet de gemeente keuzes maken tussen projecten: in welke projecten gaat ze investeren? Het streven daarbij is dat investeringen betaalbaar, financierbaar en realiseerbaar zijn. De gemeenteraad controleert deze keuzes en stelt vast hoeveel de gemeente per jaar mag investeren**.**

Wat waren onze conclusies?

- De beschikbare informatie is nog onvoldoende om de gemeenteraad daadwerkelijk in positie te brengen om echt (bij) te sturen op investeringen.
- We raden aan om te kijken naar het proces rondom het maken van strategische keuzes voor investeringen en de wijze waarop de gemeenteraad daarbij wordt betrokken.
- We raden aan om opnieuw te kijken naar de wenselijkheid van het hanteren van een schuldenplafond bij investeringen.

Wat weten we al over de doorwerking?
Het rapport is uitgebreid behandeld door de gemeenteraad. Hoewel het college niet alle aanbevelingen onderschreef, heeft de gemeenteraad wél alle aanbevelingen overgenomen.

Lees meer over het onderzoek:

Werken met een arbeidsbeperking

Gepubliceerd op 16 oktober 2025

Wat hebben we onderzocht?
We onderzochten hoe het de gemeente lukt om mensen met een arbeidsbeperking te helpen werk te vinden en te houden.

Waarom hebben we dit onderzocht?
Het Amsterdamse gemeentebestuur vindt werk een belangrijk onderdeel van bestaanszekerheid en doet in opeenvolgende jaren investeringen op het gebied van begeleiding naar werk. Daarom richtten wij ons onderzoek op de resultaten die de gemeente bereikt met de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking.

Wat waren onze conclusies?

- Mensen met een arbeidsbeperking vinden steeds vaker werk met hulp van de gemeente. Ook blijven ze vaker aan het werk nadat de hulp is gestopt.
- Wel bereikt de gemeente een groep van ongeveer 2.500 mensen nog niet, terwijl zij wel recht hebben op ondersteuning.
- De gemeente heeft doelen opgesteld voor de ondersteuning, maar weet niet voor al die doelen of ze worden behaald. Dat komt ook doordat ze soms onduidelijk zijn.
- Heldere afspraken over de begeleiding van mensen met een arbeidsbeperking ontbreken. Daardoor is niet altijd duidelijk wie wat moet doen.

Wat weten we al over de doorwerking?
Het rapport is uitgebreid besproken in de vergadering van de raadscommissie Sociaal, Economische zaken en Democratisering. Het college heeft al onze aanbevelingen overgenomen. Het college werkt nu aan een plan van aanpak om de doelgroep beter in beeld te krijgen. En om in beeld te krijgen hoe de taakverdeling en werkprocessen beter kunnen.

Lees meer over het onderzoek:

Opvolging aanbevelingen Rekenkamer Amsterdam

Gepubliceerd op 29 oktober 2025

Wat hebben we onderzocht?
In dit onderzoek hebben we de vraag beantwoord in hoeverre het college transparant is over de opvolging van rekenkameraanbevelingen.

Waarom hebben we dit onderzocht?
In bijna al onze rapporten doen we aanbevelingen. Sinds 2023 is het college wettelijk verplicht om jaarlijks te rapporteren aan de gemeenteraad over de opvolging van onze aanbevelingen. Dit doet het college door een overzicht van de voortgang mee te sturen in het jaarverslag.

Wat waren onze conclusies?
We concludeerden dat het college beperkt transparant is over de opvolging van aanbevelingen, waardoor raadsleden een samenhangend beeld missen van de opvolging van rekenkameraanbevelingen.

Wat weten we al over de doorwerking?
Het college heeft onze vijf aanbevelingen overgenomen en heeft aangegeven hoe het de aanbevelingen zal uitvoeren. Ook schreef het college voor de raadsbehandeling nog een aanvullende brief over dit onderzoek.

Lees meer over het onderzoek:

Gestarte en lopende onderzoeken Amsterdam (1/4)

Parkeren + Reizen (P+R)
Amsterdam werkt aan een autoluwe stad. De gemeente wil dat Amsterdammers minder vaak een auto hebben en gebruiken. Dat geldt ook voor bezoekers van Amsterdam. Zij kunnen hun auto goedkoop parkeren aan de rand van de stad. Om daarna met het ov verder te reizen naar het centrum. Dit concept heet Parkeren + Reizen, afgekort P+R.

We onderzoeken wat er bekend is over de doeltreffendheid en doelmatigheid van P+R. We brengen eerst het P+R-beleid en de doelen van de gemeente Amsterdam in beeld. Daarna willen we weten welke informatie de gemeente zelf heeft over de doelrealisatie en kosten van P+R.

Met ons onderzoek willen we de gemeenteraad ondersteunen bij de afwegingen en besluitvorming over de plaats van P+R binnen de autoluwe stad.

Op 16 april 2025 publiceerden we de onderzoeksopzet.

Lees meer over dit onderzoek:

Toegankelijkheid van bus- en tramhaltes
Gemeente Amsterdam werkt aan een stad waarin iedereen zich gemakkelijk kan verplaatsen. Toegankelijke bus- en tramhaltes spelen hierbij een cruciale rol.

We onderzoeken de toegankelijkheid van bus- en tramhaltes in Amsterdam. Eerst beoordelen we de kwaliteit van de indicator door te onderzoeken hoe deze aansluit op het beleid voor de toegankelijkheid van bus- en tramhaltes. Daarna kijken we in hoeverre toegankelijke haltes in de praktijk daadwerkelijk toegankelijk zijn.

Op 16 april 2025 publiceerden we de onderzoeksopzet.

Lees meer over dit onderzoek:

Gestarte en lopende onderzoeken Amsterdam (2/4)

Buurthubs voor deelmobiliteit
De gemeente wil dat Amsterdammers minder vaak een auto gebruiken. De gemeente wil ook dat mensen minder vervoermiddelen bezitten, en meer vervoermiddelen delen. Denk bijvoorbeeld aan deelfietsen, deelbakfietsen en deelscooters. Dat heet deelmobiliteit. Een deel van de deelvoertuigen is te vinden in buurthubs.

We onderzoeken wat er bekend is over de doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid voor buurthubs.

Op 22 mei 2025 maakten we de onderzoeksopzet openbaar. We verwachten dat het onderzoek in het voorjaar van 2026 klaar is.

Lees meer over dit onderzoek:

Bomenbeleid
In Amsterdam staan ruim één miljoen bomen. Ongeveer 300.000 van deze bomen zijn in gemeentelijk beheer. Het college wil dat het aantal bomen niet achteruitgaat. Maar dat is een uitdaging door de groei van de stad, de bouw van huizen en andere plannen. Soms moeten bomen worden gekapt omdat ze ziek of gevaarlijk zijn. Voor het kappen, snoeien of verplanten is een vergunning nodig. Als een boom wordt gekapt, moet er een nieuwe vergelijkbare boom worden geplant. Als dat niet kan, moet de aanvrager geld in een speciaal fonds storten.

In dit onderzoek kijken we of het verlenen van een kapvergunning, toezicht en handhaving goed werken.

We publiceerden de onderzoeksopzet op 12 november 2025. We streven ernaar om het onderzoek na het zomerreces 2026 te publiceren.

Lees meer over dit onderzoek:

Gestarte en lopende onderzoeken Amsterdam (3/4)

Kansengelijkheid
De gemeente Amsterdam ziet kansengelijkheid als een belangrijk thema: iedereen in de stad moet kunnen meedoen en zich kunnen ontwikkelen, ongeacht achtergrond of omstandigheden.

Wij onderzoeken hoe de gemeente kansengelijkheid bevordert en wat daar in de praktijk van terechtkomt. We kijken hoe het beleid is opgezet, georganiseerd, afgestemd en onderbouwd. En hoe onderdelen ervan worden uitgevoerd en ervaren door Amsterdammers, samenwerkingspartners en gemeentelijke medewerkers. Ook onderzoeken we hoe goed de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de resultaten, zodat hij zijn controlerende rol op dit belangrijke thema goed kan vervullen.

Op 25 november 2025 publiceerden we de onderzoeksopzet. We verwachten dat het onderzoek begin 2027 klaar is.

Lees meer over dit onderzoek:

Bestuurlijk stelsel
Amsterdam bestaat uit zeven stadsdelen en het stadsgebied Weesp. In elk gebied kiezen inwoners de leden van de commissie. Het dagelijks bestuur (of de voorzitter) voert daar taken uit namens het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en leefbaarheid.

Op papier kunnen de dagelijkse besturen en stadsdeelcommissies invloed uitoefenen op de uitvoering van beleid en hoe het geld wordt besteed. Maar hoe gaat dat in de praktijk? Met ons onderzoek brengen we in beeld of het bestuurlijk stelsel voor veiligheid en leefbaarheid in de praktijk werkt zoals het is bedoeld.

Op 25 november 2025 maakten we onze onderzoeksopzet openbaar. We streven ernaar om het onderzoek na het zomerreces van 2026 te publiceren.

Lees meer over dit onderzoek:

Gestarte en lopende onderzoeken Amsterdam (4/4)

Cultuurparticipatie
Cultuurparticipatie is positief voor mensen in hun persoonlijk leven, de samenleving, en de economie. Mensen kunnen op verschillende manieren aan cultuurparticipatie doen.

De gemeente Amsterdam probeert om al haar inwoners toegang te geven tot kunst en cultuur. In de afgelopen jaren heeft de gemeente vastgesteld dat in stadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost minder aanbod is van culturele voorzieningen dan in de rest van de stad. Daarom wil het college sinds 2021 in deze stadsdelen extra investeren in kunst en cultuur.

Wij onderzoeken hoe de gemeente de extra aandacht voor kunst en cultuur in Noord, Nieuw-West en Zuidoost in de praktijk brengt.

Op 17 december 2025 maakten we de onderzoeksopzet openbaar. We streven ernaar om het onderzoek in het vierde kwartaal van 2026 te publiceren.

Lees meer over dit onderzoek:

Overige publicaties in 2025 (1/2)

We publiceerden ook andere documenten voor de gemeente Amsterdam.

Meerdere brieven in het kader van *Monitor informatie Amsterdamse financiën*
In deze monitor volgen wij de informatie over financiële ontwikkelingen in Amsterdam. Dat doen we door gemeentelijke financiële stukken te bekijken die het Amsterdamse college heeft gestuurd naar de gemeenteraad. Denk onder meer aan de voorjaarsnota, de jaarrekening en de begroting.

Als onderdeel van de monitor kijken we ook naar de brieven en rapporten die de gemeenteraad ontvangt over de bestuursopdracht *Inzicht in beleid, geld en keuzes*. In onze rekenkamerbrieven schrijven we wat volgens ons belangrijke onderwerpen zijn waar de raad op kan letten (aandachtspunten) en we geven voorbeelden voor vragen die de raad kan stellen aan het college (vraagpunten). Met deze monitor willen wij de gemeenteraad ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende taak.

In 2025 schreven we voor deze monitor twee rekenkamerbrieven:

Observaties bij Jaarverslag 2024 en Voorjaarsnota 2025
Gepubliceerd 28 mei 2025

Observaties bij Begroting 2025
Gepubliceerd 8 oktober 2025

Lees meer over deze monitor:

Overige publicaties in 2025 (2/2)

We publiceerden ook andere documenten voor de gemeente Amsterdam.

Ondersteuning gemeenteraad rondom ontstane situatie AEB
In het voorjaar van 2025 heeft de gemeenteraad van Amsterdam een motie aangenomen waarin wij werden verzocht om ondersteuning te bieden bij de ontstane situatie AEB nadat er geen verkoop had plaatsgevonden. Wij hebben gehoor gegeven aan dit verzoek met een rekenkamerbrief voorzien van bevindingen, aandachtspunten en vraagpunten voor de raad.
Het betreft een vertrouwelijke brief.

Lees over het verzoek en de aanbieding van deze brief:

Onderzoeksprogramma Rekenkamer Zaanstad

In 2025 zijn wij verdergegaan met het onderzoek naar Sociale Wijkteams en hebben dat in de zomer afgerond. Op verzoek van de raad hebben wij bij wijze van uitzondering in januari tijdens het lopende onderzoek per brief gerapporteerd over de eerste inzichten. Dit om de raadsleden behulpzaam te zijn bij de stappen die zij met het college doorliepen in het traject Werken in de wijk 2027.

Daarnaast zijn we, zoals aangegeven in het onderzoeksprogramma, doorgegaan met de *Monitor informatie Zaanse financiën*.

In het onderzoeksprogramma was verder aangegeven dat we waarschijnlijk in 2025 een onderzoek zouden starten binnen het thema wonen. In september 2025 heeft de directeur van de rekenkamer gesproken met de afzonderlijke raadsfracties. Een onderzoek naar wonen werd nog steeds relevant geacht en de raadsleden hebben ons daarbij aandachtspunten meegegeven.

Vanwege de uitputting van ons budget in 2025 zullen we de verkenning en een onderzoek naar dit onderwerp en starten in 2026.

Lees meer over het onderzoeksprogramma 2025 van Rekenkamer Zaanstad:

Sociale Wijkteams

Gepubliceerd op 30 januari én 19 juni 2025

Wat hebben we onderzocht?
We onderzochten hoe de gemeente de rollen invult en hoe dit de effectiviteit van Sociale Wijkteams beïnvloedt.

Waarom hebben we dit onderzocht?
De gemeente Zaanstad geeft Sociale Wijkteams de opdracht om inwoners te helpen die het (even) op eigen kracht niet redden. Hierdoor is de gemeente opdrachtgever en zijn de wijkteams opdrachtnemer. Tegelijk wil de gemeente als partner met de wijkteams samenwerken. De gemeente heeft ook nog een derde rol: regiehouder op ketens. Vanaf 2027 gaat de gemeente de opdracht anders organiseren. Daar kan ze de geleerde lessen bij gebruiken.

Wat waren onze conclusies?

- De gemeente heeft een goede basis gelegd voor het partnerschap en de wijkteams waarderen deze manier van samenwerken.
- We zien tekortkomingen in het opdrachtgeverschap. We zien dat het voor de gemeente lastig is om overzicht en grip te houden.
- Door de brede opdracht werken de wijkteams samen met veel organisaties en gemeentelijke afdelingen. Bij veranderingen in de opdracht, zorgt de gemeente niet altijd dat iedereen weet wat er verandert.

Wat weten we al over de doorwerking?
Het college neemt onze aanbevelingen over. De gemeenteraad nam unaniem een amendement aan om het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven om uiterlijk in kwartaal vier van 2025 een plan van aanpak in de vorm van een raadsinformatiebrief naar de gemeenteraad te sturen én onze aanbevelingen volledig en structureel te verankeren in alle relevante documenten die betrekking hebben op de herinrichting van de Sociale Wijkteams.

Lees meer over het onderzoek:

Overige publicaties in 2025 (1/2)

We publiceerden ook andere documenten voor de gemeente Zaanstad.

Meerdere brieven in het kader van *Monitor informatie Zaanse financiën*
In deze monitor volgen wij de financiële ontwikkelingen in Zaanstad. Dat doen we door gemeentelijke financiële stukken te lezen die het Zaanse college heeft gestuurd naar de gemeenteraad, zoals de jaarstukken en de begroting. Als we iets opvallends zien, delen we dit met de Zaanse raad. Dat doen we via brieven, waarin we schrijven wat volgens ons belangrijke onderwerpen zijn waar de raad op kan letten: de aandachtspunten. En we geven voorbeelden voor vragen die de raad kan stellen aan het college: de vraagpunten.

Met deze monitor willen wij de gemeenteraad ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende taak.

In 2025 schreven we voor deze monitor twee rekenkamerbrieven:

Verzending brieven Jaarverslag 2024 en Voorjaarsnota 2025
Gepubliceerd 28 mei 2025

Observaties bij Begroting 2026
Gepubliceerd 21 oktober 2025

Lees meer over deze monitor:

Overige publicaties in 2025 (2/2)

We publiceerden ook andere documenten voor de gemeente Zaanstad.

Verordening Binnenhavengeld Pleziervaart
In het najaar van 2025 overwoog de gemeente Zaanstad om een heffing in te voeren voor het gebruik van het openbare water en een verplichting tot het voeren van een digitaal vignet. Vanwege de gelijkenissen met Amsterdam informeerden wij de gemeenteraad op 1 oktober 2025 over onze eerdere bevindingen rondom het algoritme detectie illegale passagiersvaart uit ons onderzoek voor de gemeente Amsterdam naar algoritmen.

Lees meer over deze brief:

Woordenlijst

Woord	Uitleg
Aanbevelingen	Adviezen van de rekenkamer aan de gemeente.
Ambtelijke organisatie	Een onderdeel van de gemeente. Het bestaat uit ambtenaren. Aan het hoofd staat de gemeentesecretaris.
Bedrijfsvoering	Manier waarop processen in een organisatie gaan.
Benchmarkonderzoek	Een vergelijkingsonderzoek. In zo'n onderzoek wordt bijvoorbeeld één onderwerp onderzocht bij verschillende gemeenten.
Begroting	Een document met geschatte inkomsten en uitgaven van een organisatie, vereniging of instantie. De bedragen gaan over het komende jaar.
Bestuur	De burgemeester vormt samen met de wethouders het dagelijks bestuur van de gemeente. De burgemeester heeft eigen taken en bevoegdheden en is voorzitter van de gemeenteraad.
Burgerperspectief	De ervaringen, meningen en gevoelens van inwoners.
Carrousel	Een bericht op social media met meerdere pagina's of afbeeldingen, waar je doorheen kunt bladeren.
College van burgemeester en wethouders	Het college is het dagelijks bestuur van de stad. Het voert uit wat de gemeenteraad heeft besloten. Door plannen te maken en ervoor te zorgen dat die worden uitgevoerd.
Compact onderzoek	Een onderzoek dat we in korte tijd uitvoeren.

Woordenlijst

Woord	Uitleg
Doelmatig	Er wordt resultaat geboekt zonder dat het meer geld kost dan nodig is.
Doeltreffend	Het gewenste doel wordt bereikt.
Doorwerking	Het gevolg van een onderzoek. Bijvoorbeeld omdat er iets in het beleid van de gemeente verandert door onze aanbevelingen. Of er staat een artikel over ons onderzoek in de krant.
Gemeenschappelijke regeling	Een samenwerkingsverband tussen overheden. Het gaat daarbij meestal om gemeenten, maar een samenwerking tussen overheidslagen (gemeenten, provincies en waterschappen) kan ook.
Gemeenteraad	De leden van de gemeenteraad (raadsleden) nemen alle beslissingen die voor de gemeente belangrijk zijn. Bijvoorbeeld over onderwijs, nieuwbouw of de hoogte van de belastingen.
Kaders stellen	Op hoofdlijnen vaststellen wat je wil bereiken en op wat voor manier. De gemeenteraad heeft de taak om kaders vast te stellen voor beleid. Dit betekent dat het college zich bij een beleidsplan moet houden aan grenzen die de gemeenteraad heeft bepaald.
Klimaatneutraal	Iets is klimaatneutraal als het niet bijdraagt aan klimaatverandering.
Overlegorgaan RAZ	Twee raadsleden van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad met wie de directeur minimaal één keer per jaar overlegt over onder andere de concept-begroting en concept-jaarrekening.

Woordenlijst

Woord	Uitleg
Raadscommissie	Voordat de gemeenteraad een besluit neemt, worden de meeste onderwerpen in een raadscommissie besproken en voorbereid. De commissie neemt geen besluiten, maar geeft wel advies aan de gemeenteraad. De discussie in een commissie gaat vaak dieper dan die in de raad. Want elke raadscommissie is expert in een aantal onderwerpen.
(Raads)fracties	Een fractie is een samenwerking tussen gekozen raadsleden van eenzelfde partij. In de gemeenteraad vormen de raadsleden van dezelfde partij een fractie.
Raadsgriffie	De griffie ondersteunt de gemeenteraad, individuele raadsleden en de voorzitter van de raad (de burgemeester). De griffie plant vergaderingen in en zorgt voor de vergaderstukken.
Rechtmatigheid	Iets is rechtmatig als het volgens het geldend recht wordt uitgevoerd.
Technische sessie	Een technische sessie, zoals wij die organiseren, is een bijeenkomst waarin raadsleden vragen kunnen stellen over een onderzoek. Wij organiseren de sessies in Amsterdam meestal digitaal vanwege de voorkeur van raadsleden. In Zaanstad vinden technische sessies vaak plaats in het Stadhuis.
Transparant	Iets is duidelijk en begrijpelijk. Er ontbreekt geen informatie.
Verzoekonderzoek	De gemeenteraad vraagt de rekenkamer ergens onderzoek naar te doen.
VVR	Vereniging van Rekenkamers